

○ คำสั่ง

คำร้องที่ ๕๙๕/๒๕๖๗
คำสั่งที่ ๙๒๓/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๖ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายเกรียงศักดิ์ สังข์ทอง ผู้ฟ้องคดี
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาวาง ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๒๓/๒๕๖๗ หมายเลขแดงที่ ๗๐๘/๒๕๖๗ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๗.๓๐ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดี ขับรถจักรยานยนต์ ยี่ห้อฮอนด้า รุ่น เวฟ ๑๒๕ สีน้ำเงิน คันหมายเลขทะเบียน ๑ กพ ๔๗๔๐ สระบุรี ออกจากบริษัทคาร์กิลล์มีทส์ (ไทยแลนด์) จำกัด เมื่อรถจักรยานยนต์แล่นมาถึงจุดที่เกิดเหตุ บริเวณทางแยกเข้าหมู่บ้านทรายทอง หมู่ที่ ๓ ตำบลเขาวาง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ปรากฏว่า รถยนต์บรรทุกน้ำของผู้ถูกฟ้องคดี ยี่ห้อ อีซูซุ สีแดง คันหมายเลขทะเบียน บล ๒๑๘๔ สระบุรี ซึ่งมีนายบัญชา พิมพ์สอน เจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้ขับขี่รถคันดังกล่าว และด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวัง นายบัญชาได้เลี้ยวรถบรรทุกน้ำอย่างกะทันหัน ทำให้รถจักรยานยนต์คันที่ผู้ฟ้องคดีขับขี่เสียหลักพุ่งเข้าชนบริเวณกลางรถยนต์บรรทุกน้ำอย่างแรง และรถจักรยานยนต์มุดเข้าไปใต้ท้องรถยนต์บรรทุกน้ำ และลากร่างของผู้ฟ้องคดีไปเป็นระยะทางหลายเมตร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับอันตรายสาหัส ซึ่งจากใบแสดงความเห็นแพทย์โรงพยาบาล

/พระพุทธบาท...

พระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ระบุว่า ผู้ฟ้องคดีมีอาการลมรั่วปอดขวา ทวารหนักฉีกขาด ท่อปัสสาวะ บาดเจ็บ กระดูกโบน้าหัก เลือดออกในช่องสมอง เป็นต้น ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อ พนักงานสอบสวน และเห็นว่า การกระทำของนายบัญชาเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ถูกฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการขาดรายได้ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ เป็นเงินจำนวน ๑๓๒,๗๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี เป็นเงิน ๗,๙๐๙.๖๓ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๐,๖๔๙.๖๓ บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละห้าต่อปีนับตั้งแต่วันที่ฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการขาดรายได้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๖๐๒ เป็นเงินจำนวน ๖,๘๗๒,๐๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละห้าต่อปี นับตั้งแต่วันที่ฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

๓. ให้ศาลมีคำสั่งยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาคำฟ้องและคำขอของผู้ฟ้องคดี โดยตลอดแล้วเห็นว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะเป็นหน่วยงานของรัฐตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นหน่วยงานทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เมื่อพิจารณา ตามคำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า นายบัญชา พิมพ์สอน เจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดี ขณะปฏิบัติ หน้าที่ขับรถยนต์บรรทุกน้ำของผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อรดน้ำบริเวณถนนตามหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี โดยปราศจากความระมัดระวังได้เลี้ยวรถบรรทุกน้ำอย่างกะทันหัน ทำให้รถจักรยานยนต์ คันที่ผู้ฟ้องคดีขับขี่เสียหลักพุ่งชนอย่างแรง และรถจักรยานยนต์มุดเข้าไปใต้ท้องรถบรรทุกน้ำ และลากร่างของผู้ฟ้องคดีไปเป็นระยะทางหลายเมตร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับอันตรายสาหัส อันเป็น การกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี โดยมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่การกระทำของนายบัญชาเจ้าหน้าที่ในสังกัด ของผู้ถูกฟ้องคดีในการขับรถบรรทุกน้ำนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปเท่านั้น มิได้เป็น การกระทำอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า เกินสมควรแต่อย่างใด คดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา หรือมีคำสั่งได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา

/คดีปกครอง...

คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาพิพากษาได้ และเมื่อศาลไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ ศาลจึงไม่อาจรับคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้เช่นกัน

ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องและคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องและคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลไว้พิจารณาว่า นายบัญชา พิมพ์สอน เจ้าหน้าที่ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ขณะปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์บรรทุกน้ำของผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อรดน้ำบริเวณถนนตามหน้าที่ โดยปราศจากความระมัดระวังได้เลี้ยวรถยนต์บรรทุกน้ำอย่างกะทันหัน ทำให้รถจักรยานยนต์คันที่ผู้ฟ้องคดีขี่เสียหายพังชนอย่างแรงและรถจักรยานยนต์มุดเข้าไปใต้ท้องรถยนต์บรรทุกน้ำ และลากร่างของผู้ฟ้องคดีไปเป็นระยะทางหลายเมตร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับอันตรายสาหัส เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ การกระทำละเมิดของนายบัญชาในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นหน่วยงานของรัฐตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ขณะปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์บรรทุกน้ำของผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อรดน้ำบริเวณถนนเป็นการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ การกระทำดังกล่าวของนายบัญชา เป็นการกระทำตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก เพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่ขัดต่อหลักความได้สัดส่วน ไม่ขัดต่อความเสมอภาค ไม่ขัดต่อหลักธรรมาภิบาล ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม และไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องและคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และพิพากษาตามคำขอท้ายฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า ศาลรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานทางปกครอง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง

/หรือให้ดำเนิน...

หรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า (๑) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล หรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และ (๓) บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๑) หรือ (๒) มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด เนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้อง ตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ สำหรับการกระทำนั้นหรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะ เป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ ดุลพินิจโดยมิชอบ (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลย ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า เกินสมควร (๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง (๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำ อย่างหนึ่งอย่างใด (๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ นายบัญชา พิมพ์สอน เจ้าหน้าที่ ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีได้ขับรถยนต์บรรทุกน้ำ และนายบัญชาได้เลี้ยวรถบรรทุกน้ำอย่างกะทันหัน ทำให้รถจักรยานยนต์คันที่ผู้ฟ้องคดีขี่เสียหลักพุ่งเข้าชนบริเวณกลางรถยนต์บรรทุกน้ำอย่างแรง รถจักรยานยนต์ได้มุดเข้าไปใต้ท้องรถยนต์บรรทุกน้ำ และลากร่างของผู้ฟ้องคดีไปเป็นระยะทางหลายเมตร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับอันตรายสาหัส ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน และเห็นว่าการกระทำของนายบัญชาเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี จึงขอให้ ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากการขาดรายได้ พร้อมดอกเบี้ย และชดเชยค่าธรรมเนียมนศาลให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และแม้นายบัญชาจะเป็นเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

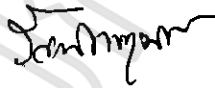
/ตามมาตรา ๓...

ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่เมื่อการกระทำละเมิดในคดีนี้เกิดจากการที่นายบัญชาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดผู้ฟ้องคดี ขับรถยนต์บรรทุกน้ำแล้วเลี้ยวรถยนต์บรรทุกน้ำอย่างกะทันหัน ทำให้รถจักรยานยนต์คันที่ผู้ฟ้องคดี ขับขี่เสียหลักพุ่งชนอย่างแรง รถจักรยานยนต์ได้มุดเข้าไปใต้ท้องรถยนต์บรรทุกน้ำ และลากร่างของผู้ฟ้องคดีไปเป็นระยะทางหลายเมตร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับอันตรายสาหัส ซึ่งการขับรถยนต์บรรทุกน้ำของนายบัญชาถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป มิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยอำนาจ ตามกฎหมาย กฎ หรือคำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรแต่อย่างใด คดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาท เกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมายที่ศาลปกครองมีอำนาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และเมื่อศาล ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ ศาลจึงไม่อาจรับคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้เช่นกัน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องและคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายรังสิกร อุปพงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายประนัย วณิชชานนท์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นางเสริมตรุณี ตันติเวสส
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย กิจสนาโยธิน
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายอาทร คุระวรรณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

